

**ARVBETSLIVS- OCH
JÄMSTÄLLDHETSUTSKOTTETS
BETÄNKANDE 7/2014 rd**

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till godkännande av Internationella arbetsorganisationens konvention från 2011 om anständiga arbetsvillkor för hushållsarbetare och till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i konventionen som hör till området för lagstiftningen samt till vissa lagar som har samband med det

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 2 september 2014 regeringens proposition med förslag till godkännande av Internationella arbetsorganisationens konvention från 2011 om anständiga arbetsvillkor för hushållsarbetare och till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i konventionen som hör till området för lagstiftningen samt till vissa lagar som har samband med det (RP 93/2014 rd) till arbetslivs- och jämställdhetsutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regeringsråd Liisa Heinonen, arbets- och näringsministeriet
- regeringssekreterare Anu Kangasjärvi, social- och hälsovårdsministeriet.

Dessutom har skriftligt yttrande lämnats av

- inrikesministeriet
- Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf
- Tjänstemannacentralorganisationen STTK rf
- Akava ry
- Henkilökohtaisten Avustajien Työnantajien Liitto ry
- professor Veli-Pekka Viljanen.

PROPOSITIONEN

Internationella arbetskonferensen antog 2011 konventionen om anständiga arbetsvillkor för hushållsarbetare och en rekommendation i anslutning till den.

I propositionen föreslås det att riksdagen godkänner konventionen samt antar en lag om sät-

tande i kraft av de bestämmelser i konventionen som hör till området för lagstiftningen.

Konventionen trädde internationellt i kraft den 5 september 2013. Därefter träder den i kraft för varje medlemsstat som ratificerar konventionen 12 månader från den dag ratificeringen av

den har registrerats. Således träder konvention för Finlands del i kraft 12 månader efter att ILO:s generaldirektör har registrerat Finlands ratificering.

Lagstiftningen i Finland uppnår för närvarande inte i alla avseenden den nivå som konventionen förutsätter. Dessutom förutsätter EU-domstolens nya beslutspraxis gällande arbetstidsdirektivet att hushållsarbetarna ska komma i åtnjutande av direktivets skydd. Av dessa orsaker föreslås det att lagen om hushållsarbetstagares arbetsförhållande, som när det gäller skyddet för hushållsarbetare är bristfällig och även i övrigt föråldrad, upphävs och att hushållsarbetarna på det sätt som förutsatts i konventionen ska komma i åtnjutande av ett arbetsrättsligt skydd som så långt det är möjligt är på samma nivå som för andra arbetstagare. Hushållsarbetets karaktär förutsätter dock fortfarande att arbetets särart beaktas. Därför föreslås det att arbetstidslagen samtidigt ändras så att den också tillåter utföran-

de av nattarbete i vårdarbete som utförs i arbetsgivarens hem. I lagen om arbetsrådet och om vissa tillstånd till undantag inom arbetarskyddet och i lagen om ersättningar inom utrikesrepresentationen föreslås hänvisningen till lagen om hushållsarbetstagares arbetsförhållande bli slopad.

Lagen om sättande i kraft av de bestämmelser i konventionen som hör till området för lagstiftningen avses träda i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet samtidigt som konventionen träder i kraft för Finlands del. Lagarna om upphävande av lagen om hushållsarbete, ändring av arbetstidslagen, ändring av lagen om arbetsrådet och om vissa tillstånd till undantag inom arbetarskyddet samt ändring av lagen om ersättningar inom utrikesrepresentationen avses träda i kraft samtidigt, senast då konventionen träder i kraft för Finlands del.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

I artikel 10 i konventionen förutsätts det att medlemsländerna försöker garantera likabehandling mellan hushållsarbetare och arbetstagare i allmänhet med avseende på normal arbetstid, övertidskompensation, perioder för dygns- och veckovila samt betald semester med hänsyn tagen till hushållsarbetets speciella karaktär.

Lagstiftningen i Finland om arbetstider för hushållsarbetare når inte upp till den nivå som konventionen förutsätter. De bestämmelser som tillämpas på hushållsarbetare dikeras av om arbetsgivaren är ett hushåll eller någon annan aktör. På hushållsarbetare som är anställda i hushåll tillämpas lagen om hushållsarbetsförhållande (951/1977) medan den allmänna arbetsrättsliga lagstiftningen blir tillämplig på andra hushållsarbetare. Med stöd av tillämpningsbestämmelsen (2 §) i den ovan nämnda lagen och av 2 § 1 mom. 9 punkten i arbetstidslagen

(605/1996) faller en del hushållsarbetare helt utanför arbetstidsskyddet.

I propositionen föreslås det att lagen om hushållsarbetsförhållande upphävs varvid tillämpningsområdet för arbetstidslagen utvidgas till att omfatta även hushållsarbetare. Med hänsyn till hushållsarbetets speciella karaktär föreslås även en ändring i arbetstidslagen som innebär att nattarbete får utföras i vårdarbete som utförs i arbetsgivarens hem. För att trygga avtalsförhållandenas fortbestånd föreslås en övergångsbestämmelse i lagen om upphävande av lagen om hushållsarbetsförhållande som föreskriver att bestämmelsen om ordinarie arbetstid i 4 § i den lag som upphävs får tillämpas under arbetsavtalets giltighetstid.

Utskottet menar att den konvention om anständiga arbetsvillkor för hushållsarbetare som antogs av Internationella arbetskonferensen 2011 och lagändringarna i anslutning till den behövs. Ändringarna preciserar hushållsarbets-

nas arbetsrättsliga status och utskottet förordar
därför propositionens förslag utan ändringar.

Utskottets förslag till beslut
Riksdagen

*godkänner den konvention som avses i
propositionen till den del den hör till
Finlands behörighet och*

*godkänner lagförslagen utan ändring-
ar.*

Helsingfors den 22 oktober 2014

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Tarja Filatov /sd
vordf. Anne-Mari Virolainen /saml
medl. Anna Kontula /vänst
Jari Lindström /saf
Eeva-Maria Maijala /cent
Lea Mäkipää /saf
Elisabeth Naucclér /sv
Mikael Palola /saml
Terhi Peltokorpi /cent

Kristiina Salonen /sd
Arto Satonen /saml
Mikko Savola /cent
Eero Suutari /saml
Katja Taimela /sd
Jani Toivola /gröna
Maria Tolppanen /saf
ers. Jukka Kärnä /sd.

Sekreterare var

utskottsråd Marjaana Kinnunen.